

□ Hosszu szürettek alkalmával megtörtént, hogy fogytomra jutott a hazai kalács és kenyér. Ám azért nem lyukadt ki a világ feneke. A kisasszonyok nekigyürköztek a dagasztó teknőnek és frissen sült kalácscsal, foszlós fehér cipóval kedveskedtek a szüreti vendégségnek, mert az öreg csokalyi Fényes Gyula szavai szerint:

□ „A zongora távol volt tőlük: node meg az anyák fősúlyt fektettek a jógazdasszony nevelésre, ami a régi nemes uri családoknál nem is hiányzott...”

□ □

□ Szép őszi estéken venyigéből raktak tüzet a pajták előtt. A pattogós venyigetűz lángja a csillagokig felnyult. Messze határokig ellátszottak ezek a kedves jeltűzek. Hát még midőn a sihederek krumplibba dugott égő venyigével döbtek rakétát...

□ Az sem volt nagy baj, mikor a hetes esőtől felereszkedett az érmelléki agyag. Mindössze a fuvar változott. Mig a szüretre négylovas hintón szállottak fel azok a hamvas arcu, dali madárként jókedvű Fényes, Fráter, Miskolczy, Buday, Szunyogh, Dráveczky kisasszonyok, hazafelé menet meg már négyes, hatos ökörfogattal indultak Álmosdra, Érkeserübe, Érsemjénbe... Mindamellettt ökörfogaton sem volt hosszú és unalmas ez az utazás, mert az urfiak a híres primás Balázs Kálmánékat is kocsira rakták. A szép kisasszonyok kedves nótáit gyönyörűséggel muzsikálták még a cigányok is. A délceg urfiak meg lóhátról csapták nem is annyira a szelet, mint inkább sarat a szép lányokkal rakott ökörfogatok körül. Bandaszóval, nótaszóval kíségették hazáig a szép kisasszonyokat, kiváltlan ha szívválasztottjuk lakott az egyik-egyik öreg kuriában...

MÓRICZ PÁL.

Szalay Pál rajza

Előszó a német verses könyvemhez.

— Cornelius Poppovitsnak, német tolmácsomnak. —

*Tiszahátrul, hogyha mentünk
Valamikor ti hozzátok,
Paripáink nyomába járt:
Bús pusztulás, dúlás, átok.
Tiszahátrul valamikor
Harcikürtök szavát küldtem,
Tinálatok dúslakodtam
Aranyban és vert ezüstben.*

*Nem lóháton, nem kopjával
Jövök, csak úgy gyalog módra
S nincs ok, miért megriadni
Tiszatáji dalos szóra.
Dédapáim mit raboltak:
Csengő szóra váltom néktek:
Itt van a dal, itt a nóta!
Hallgassátok, szeressétek...*

Hangay Sándor.